

Pohjoismaiden neuvosto
Mikko Kinnunen (kesk.)

26. elokuuta 2021

Vastaus kirjalliseen kysymykseen työelämän muuttumisesta ja jatkuvasta kouluttautumisesta

Pohjoismaiden neuvoston jäsen Mikko Kinnunen on esittänyt 1. heinäkuuta 2021 seuraavan kysymyksen Pohjoismaiden ministerineuvostolle:

Pohjoismaissa työelämä on historiallisen muutoksen edessä. Digitalisaatio, ilmastonmuutos ja teknologinen kehitys johtavat suureen ja jatkuvaan työvoiman osaamisen kehittämistarpeeseen. Jatkuva tai elinikäinen oppiminen ei ole enää pelkkää juhlapuheiden sanahelinää. Se on välttämätöntä, jotta pohjoismaiset yhteiskunnat voivat uudistua ja ylläpitää niille tunnusomaista hyvinvointia.

Pohjoismaiden työministereille annettiin toukokuun alussa 2021 raportti nimeltä *The Future of Work in the Nordic countries*. Raportti käsittelee samaa teemaa, jonka Kansainvälinen työjärjestö ILO nosti esiin satavuotisjuhlavuonnaan 2019.

Pohjoismainen raportti esittelee työelämän muutoksia seitsemästä eri näkökulmasta ja käsittelee Pohjolan mahdollisuuksia ja uhkakuvia tässä muutoksessa.

Tuoreen raportin perusteella esitän seuraavat kysymykset Pohjoismaiden ministerineuvostolle:

- Mihin konkreettisiin toimenpiteisiin Pohjoismaiden ministerineuvosto aikoo ryhtyä *The Future of work in the Nordic countries* -raportin suositusten perusteella?
  - Minkälaiset mahdollisuudet maahanmuuttajilla on Pohjoismaiden ministerineuvoston mielestä integroitua Pohjoismaiden yhteiskuntiin täydennyskoulutuksen avulla ja siirtyä matalapalkka-aloilta vaativiin ammatillisiin tehtäviin?
  - Mikä merkitys on vapaalla sivistystyöllä, esimerkiksi kansanopistoilla tässä kokonaisuudessa, jossa tarkoituksena on antaa kaikille mahdollisuus syventää omaa ammattitaitoaan, kouluttautua uudelleen ja sopeutua uudenlaiseen työelämään?
- Mitä tulevaisuuden työelämässä tarvittavia valmiuksia voidaan edistää pohjoismaisella yhteistyöllä?

Vastaus:

Vastaan näihin kirjallisiin kysymyksiin Pohjoismaiden ministerineuvoston puolesta. Haluan myös kiittää siitä, että kysymys liittyy tuoreeseen tulevaisuuden työelämää käsittelevän hankkeen raporttiin *The Future of Work in the Nordic countries. Opportunities and challenges for the Nordic working life models*. Hanke on ollut MR-A:n painopistealue viime vuosina, ja siinä on laadittu tärkeitä analyyseja sekä käsitelty tärkeitä tulevaisuuden työmarkkinapoliittisia asioita.

Pohjoismaiden ministerineuvosto antoi Pohjoismaiden neuvoston istunnossa 2019 selonteon hankkeesta, ja myös tämän vuoden istunnossa annetaan selonteko, sillä tutkimushanke päättyy tänä vuonna. Selonteon yhteydessä Pohjoismaiden neuvoston jäsenille annetaan mahdollisuus esittää kysymyksiä ja kommentoida sekä selontekoa että hankkeen tuloksia.

Hankkeen tuloksia ja suosituksia käsiteltiin tämän vuoden kesäkuussa pidetyssä epävirallisessa ministerikokouksessa, ja ne ovat MR-A:n esityslistalla tulevissa kokouksissa, joissa keskustellaan muun muassa uusista osaamisen kehittämismahdollisuuksista pohjoismaisessa työelämässä. Hankkeen tulokset muodostavat myös tärkeän perustan MR-A:n yhteistyöohjelmalle 2022–2024, joka esitetään ministerineuvoston ehdotuksena Pohjoismaiden neuvoston tämän vuoden istunnossa. Hankkeen tulokset muodostavat myös tärkeän osan MR-A:n toimista, joilla pyritään saavuttamaan Pohjoismaiden ministerineuvoston Visio 2030:n tavoitteet vihreästä, kilpailukykyisestä ja sosiaalisesti kestävästä Pohjolasta.

Uuden yhteistyöohjelman aikana on syytä konkretisoida ja priorisoida MR-A:n seuranta-toimia, jotka perustuvat tulevaisuuden työelämää käsittelevään hankkeeseen samalla kun on syytä miettiä, minkälaiset toimet olisivat pohjoismaisittain tarpeen. MR-A tulee myös korostamaan sektorienvälistä pohjoismaista yhteistyötä esimerkiksi käsittelemällä yhdessä koulutus- ja tutkimusministerineuvoston (MR-U) kanssa työelämässä tarvittavaa osaamista.

Tässä yhteydessä voidaan myös mainita yhteistyö Pohjoismaiden ministerineuvoston integraatio-ohjelma, jonka piirissä on hiljattain perustettu pohjoismainen ministeritason verkosto. Siinä keskitytään tavoitteelliseen kielenopetukseen, jonka tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttajien työllistymistä ja toisiin työtehtäviin siirtymistä. Voidaan myös todeta, että kaikissa Pohjoismaissa on maahanmuuttajille koulutus- ja työmarkkina-alan neuvonta- ja tukipalveluja, joihin sisältyy muun muassa ammattikoulutus ja kielikoulutus.

Pohjoismaiden ministerineuvoston puolesta odotan hyvän vuoropuhelun jatkuvan Pohjoismaiden neuvoston jäsenten kanssa näistä tärkeistä asioista.

Helsingissä 20. syyskuuta 2021

Tuula Haatainen
Työministeri